

Les gens que j'aime

Fotografies de **Christophe Farnarier**
Textos d'**Íngrid Guardiola**

Visages o l'amor

Christophe Farnarier, cineasta marsellès afincat a Banyoles, presenta *Les gens que j'aime* a partir de les sèries de fotos que va fer als anys vuitanta i noranta: *Vivim* (1994), *Le féminin pluriel* (1996), *European Friends* (1999), *Les gens que j'aime* (2002). La càmera de foto, com la del cinema, l'entén com una eina que perllonga l'ull, el cervell i el cor. La mirada amorosa impregna tot el que fa i relliga dos sentiments inherents a la seva obra: l'autodidactisme (o amateurisme), i l'amor, una mica a la manera de Maya Deren que entenia el cinema amateur com una pel·lícula que es fa amb els mitjans que es tenen a l'abast i per un acte d'amor. De fet, a la família de Farnarier hi havia alguns fotògrafs amateurs. Ell mateix, quan va morir el seu avi en un accident de cotxe per Nadal, va heretar una càmera Canon. Amb 17 anys, va començar a experimentar amb la fotografia. L'estiu del 1981 va fer un retrat de Louis Aragon que, segons l'autor, va ser el primer retrat reeixit. El 1997 va participar al Festival d'Arles amb un projecte titulat *Mes amis*, on hi havia 40 fotos, una de les quals era un collage amb 120 fotos titulat *Les gens que j'aime*. Es tractava d'un mosaic autobiogràfic que contenia retalls de viatges, de trobades, de persones estimades, que volia subratllar la importància de les relacions. Al llarg de la seva vida, Farnarier ha pogut intercanviar idees amb fotògrafs com Bernard Plossu, Koldo Chamorro, Josef Koudelka, Helmut Newton, Annie Leibovitz, Nan Goldin, William Klein, Gilles Peress, Elliot Erwitt, Antoine d'Agata... Però també amb tots els personatges anònims que s'han creuat a la vida i que li han llegat estones, somriures, mirades, tota aquella complicitat que ell vol perllongar a través de l'art de la fotografia.

Per a Farnarier, cada persona conté una veritat, una autenticitat, és a dir, una ànima i les imatges han de poder capturar-la. Com en les fotografies de Johan Van Der Keuken, hi ha una intimitat en joc que l'autor mostra a partir d'una fotografia feta de contrastos cromàtics i de cadenes de mirades. Les persones que retrata s'exposen a l'esguard

de Farnarier sense vacil·lacions, hi ha un abandonar-s'hi amb total entrega. Aquesta concessió denota un pacte basat en la confiança. La gent retratada no posa, no hi ha artifici, estan a tocar del fotògraf, en un sentit material, però també anímic. Com en les fotografies d'Agnès Varda, hi ha una integració dels personatges amb l'entorn domèstic sense que la imatge esdevingui una crònica o un reportatge. A més a més, la fotografia de Farnarier, partint de l'observació, de l'atenció, del temps compartit i revelat, convoca a la fotogènia que tan bé va saber descriure Jean Epstein, com aquella qualitat intrínseca a la imatge cinematogràfica que la converteix en quelcom misteriós, elusiu, inefable... La fotografia també afegeix alguna cosa més a la quotidianitat i al que la realitat ha materialitzat prèviament. I aquest "alguna cosa més" és el que interessa a Farnarier quan fotografia Ken Loach, l'Àngels, el seu pare i la seva mare, la Isabelle, la Karima, la Jamilla, la Laurence, la Leila, la Melanie, en Charlie, en Christian, en David...

«l el sentiment del present i de la simultaneïtat dels temps, el sentiment de l'Eternitat, penetra a la seva ànima. És llavors que ell té, més profundament que mai, la impressió de la indestructibilitat de cada vida, de l'eternitat de cada instant.»

Christophe Farnarier a propòsit de la figura de Siddharta a *Au bord du fleuve* (2021, Bòlit, Centre d'Art Contemporani de Girona)

El camí

L'acte fotogràfic és com instal·lar-se a la vora d'un riu, *au bord du fleuve*. El punt de vista estàtic de la creació xoca amb la dinàmica vital. Així, la fotografia fixa un instant del curs d'una vida. Com diria el cineasta Andrei Tarkovski, el que queda subjectat a través de la càmera no és tant la representació dels fets, sinó la representació fidel de les sensacions que queden d'un moment viscut. La càmera va esdevenir per Farnarier, segons ell mateix indica, una finestra per observar

el món que l'envoltava, una espècie de membrana.

Farnarier, en l'àmbit cinematogràfic, va coincidir en el temps i des del concepte amb els documentals de Mercedes Álvarez o Ariadna Pujol que s'endinsaven, des de la poesia i la mirada cohabitadora, en mons caducs o a punt de desaparèixer. Farnarier va posar rostre i veu a la pagesia catalana com no ho havia fet ningú abans amb *El somni* (2008). Els seus personatges són indistingibles de l'entorn on viuen. La seva càmera solitària, com que no disposa d'engranatge tècnic per captar la potència – feixuga i poètica- de l'entorn natural com ho farien Werner Herzog, Béla Tarr o Apitchapong Weerasethakul, jau a terra o arran de taula. I aquesta pobresa, aquesta immanència i proximitat, esdevé do i una característica molt pròpia de la manera de mirar de Farnarier. En el seu treball fotogràfic aquesta sensació també s'hi troba. Farnarier, el viatger, ens brinda instantànies de Londres, París, Marsella, Amsterdam, Montreal, Banyoles... Ell escriu que «la llum natural és la més bella», però no se sap si ho és per la seva qualitat fotosensible o perquè és la llum de l'espai exterior, del moviment de les coses i persones, de l'aventura... La fotografia de Farnarier parteix de la sensibilitat que es posa en joc a cada trobada mentre es va fent camí amb l'objectiu, segons les seves paraules, de capturar-ne l'ànima, la seva humanitat. Ell mateix ha destacat la seva influència de la música punk, del rock&roll i el reggae, d'aquí que l'inspiresin fotògrafs com Adrian Boot (que va seguir grups com els The Clash, Suicide o la música jamaicana), Roy DeCarava (que mostrava un Harlem inèdit), Linda McCartney (des de les fotos familiars fins a les fotos de les gires dels Beatles o els *road works*), Chris Stein i les seves fotografies de l'escena punk, o figures com Dennis Hopper. Per això Farnarier també s'ha interessat per la joventut rebel, la del punk, l'alliberació sexual, les drogues i el SIDA, malaltia que van patir fins a les últimes conseqüències alguns dels seus amics. Farnarier va fotografiar-ho i també en va parlar en el curtmetratge *Love Kills* a finals dels vuitanta.

L'estranger

En els moments creatius Farnarier sempre m'ha parlat en francès, com si el desdoblament lingüístic possibilités un desdoblament artístic: el Farnarier cineasta/fotògraf vs. el Farnarier persona amable, tímida i discreta. Amb els seus treballs ha sabut combinar la proximitat i l'estrangeria. S'instal·la en els llocs sense venir amb cap càrrega o informació concreta, i escolta a través de la càmera tots aquells fragments de vida que li parlen amb una llengua diferent i que venen de qui sap on. A *Vivim* (1994) va fer més de 7.000 fotografies de les primeres comunitats

africanes que s'instal·laven a Catalunya. Va continuar retratant una família de dones algerianes instal·lades a França (*Le féminin pluriel*, 1996). Farnarier sap trobar la distància justa entre la prudència i la confiança i acaba esdevenint un membre més de la comunitat que fotografia, siguin familiars o desconeguts provinents de cultures i formes de vida diferents a la seva. Quan el seu personatge es perd, ell també ho fa, quan dorm a terra, ell també s'hi ajeu, fins al punt de desaparèixer rere la càmera perquè pugui emergir "la gent que estima" i el soroll de la vida doni pas al silenci fecund, harmoniós, de la imatge.

«Quan estic a prop d'una persona, sento la seva respiració i ella sent la meva.»

Christophe Farnarier

NOTA DE L'AUTOR

Veure, mirar, apropar-se, observar, sentir. Descobrir, conèixer, comprendre, estimar. Fotografiar.

L'any 1986, aconsellat pel meu amic Cyril, vaig trencar la guardiola i em vaig comprar un cos de càmera Leica M4-P de segona mà. Vaig escollir treballar amb la llum incident i sempre amb llum natural. En Cyril m'ha transmès el seu saber. Durant més de 15 anys, entre els anys 80 i 90, he dut sempre penjada al coll la meva càmera fotogràfica. Ha esdevingut per mi una finestra per observar el món i sobretot les persones del meu voltant. Era tímid, m'amagava darrere la càmera per poder apropar-me a tots aquells que volia fotografiar: els meus amics, la meva família, la gent que estimo. Amb aquesta exposició us obro la porta al nucli de la meva intimitat: les meves relacions personals.

Aquestes fotografies no han sigut ni preparades ni premeditades, han sorgit de la realitat, dels moments, dels llocs i de la llum existent. He anat a trobar-les. Les fotos expressen els meus sentiments pels altres, la bellesa interior de la seva ànima, la seva mirada, el seu alè. Capturant aquests instants, desitjo proposar un discurs estètic i humanístic sobre la nostra societat, tanmateix força malalta i perversa. Però també mostrar la bellesa absoluta dels éssers i del món i la seva fragilitat extrema. La vida és efímera, la fotografia intenta fer-la eterna.

Fotografiar algú és copsar una mica la seva ànima. Però perquè això passi, cal que ho accepti, cal haver-se guanyat la seva confiança. Fotografiar una persona és crear un espai d'intercanvi. Sí, es pot fotografiar amb el cor.

Christophe Farnarier

Obres fotogràfiques:

Vivim, 1994
Le féminin pluriel, 1996
European friends, 1999
Les gens que j'aime, 2024

Obres cinemafotogràfiques

Le camion et la décapotable, 1986
Love kills, 1988
Narco, 1997
El silenci, 2002
Trip to Madrid, 2003
Paris on speed, 2004
El somni, 2008
Le premier rasta, 2011
La primavera, 2012
El perdut, 2016
L'eternitat, 2020
Au bord du fleuve, 2021
Nadie quiere ser paisaje, 2024

FOTOGRAFIES EXPOSADES

1 Màrius i Christian, Marsella, 1996.
2 Isabelle, Marsella, 1986.
3 Kateri, París, 1986.
4 Philippe, París, 1995.
5 El meu pare, Marsella, 1987.
6 Charlie, Amsterdam, 1987.
7 Sylvie, Sèvres, 1986.
8 Laurence, Cap de Creus, 1995.
9 Kateri, París, 1986.
10 Àngels, Marsella, 1997.
11 Florian, París, 1986.
12 Aïcha, París, 1996.
13 Àngels i Joseph, Marsella, 1997.
14 Jérôme, La Camarga, 1986.
15 Els meus pares, París, 1986.
16 Marc i Màrius, Barcelona, 1995.
17 Peter i Samira, Montreal, 1991.
18 Julianne, Montreal, 1991.
19 Audrey, Amsterdam, 1987.
20 Isabelle, París, 1986
21 Leïla, Marsella, 1994.
22. Karima, Marsella, 1994.
23 Sylvie, Sèvres, 1995.
24 Delphine et Juliette, París, 1996.
25 Mélanie i Soraya, Clichy, 1995.
26 Els meus pares, Marsella, 1996.
27 Joseph i Àngels, S'Agaró, 2000.
28 El meu pare, Marsella, 1986.
29 Gemma i Txema, Barcelona, 1995.
30 Enric i Gloria, Banyoles, 1996.
31 Jeremy, Andrew i Matthew, Banyoles, 1996.
32 Karim Didri i Ken Loach, Manchester, 1996.
33 Nens, Brussel·les, 1986.
34 Raphaëlle, Christian i Màrius, Marsella, 1996.
35 El músic, Cornellà del Terri, 1993.

36 Dansa, Cornellà del Terri, 1993.
37 Adú, Cornellà del Terri, 1994.
38 David, Banyoles, 1992.
39 El ballarí, Nimes, 1996.
40 Irene, Centenys, 1995.
41 Platja dels Catalans, Marsella, 1997.
42 Sunsplash Bakers, Londres, 1996.
43 Pas de zebra, Saragossa, 1996.
44 Senyores, Saragossa, 1996.
45 Mamounet, Marsella, 1995.
46 Christian, Copenhaguen, 1996.
47 City of London, Londres, 1996.
48 Cyril i Audrey, Marsella, 1989.
49 Nadia i les seves germanes, Brussel·les, 1988.
50 María José i Andrew, Barcelona, 1995.
51 Ambrosini, Londres, 1996.
52 Jeanne, París, 1995.
53 Adú i les seves filles, Cornellà del Terri, 1994.
54 John Mathieson i Karim Dridi, París, 1995.
55 Ken Loach i el periodista, Liverpool, 1996.
56 Ken Loach, Liverpool, 1996.
57 Tomàs Mallol i Sefa Ponsatí, Girona, 1995.
58 Ambrosini a l'Eurostar, 1996.
59 Ken Loach i Paul Laverty, Managua, 1996.
60 Mélanie, Clichy, 1990.
61 Cyril, Marsella, 1990.
62 Vilatans d'Estelí, Nicaragua, 1996.
63 Jamillah i el seu marit, Marsella, 1995.
64 Els fills de Jamillah, Marsella, 1995.
65 Mikael, Banyoles, 1993.
66 Hamadi, Banyoles, 1994.
67 Juan, Managua, 1996.
68 Frederike, Londres, 1996.
69 Ken Loach sobrevolant l'Atlàntic, 1996.
70 Àngels, Mamounet i Joseph, Marsella, 1997.
71 Àngela, S'Agaró, 2000.
72 Laurence i Luc, Lió, 1990.
73 Autobús 1, Londres, 1996.
74 Autobús 2, Londres, 1996.
75 Tom, Montreal, 1991.
76 Autoretrat, Aeroport de Miami, 1996.

DIAPPOSITIVES

1 Nuria, Barcelona, 1996.
2 Jeremy, Barcelona, 1996.
3 Laurence, Lió, 1990.
4 Fanny Cotençon, Cannes, 1986.
5 Karine, Marsella, 1994.
6 Luc, Marsella, 1994.
7 Marie, Cannes, 1995.
8 Christian, Provença, 1994.
9 Karim Dridi, Crest, 1995.
10 Leïla, Marsella, 1994.
11 Bob Passion, París, 1989.
12 Christian Philibert, La Seyne-sur-mer, 1991.
13 Mar Targarona, Barcelona, 1995.
14 Marcos, París, 1995.
15 Christian, Copenhaguen, 1996.
16 Sylvie, París, 1995.
17 Laurence, Lió, 1995.
18 Ambrosini, París, 1996.

19 Andrew, París, 1990.
20 Àngels, Marsella, 1997.
21 Marc, Pla de l'Estany, 1993.
22 Anne, Le Kremlin-Bicêtre, 1989.
23 Laurent, Brussel·les, 1987.
24 Audrey, Brussel·les, 1987.
25 Gérard Farnarier, Marsella, 1994.
26 Àngels, Premià de dalt, 1999.
27 Josephine, Banyoles, 1992.
28 Baktha, Marsella, 1994.
29 Audrey, Brussel·les, 1987.
30 Isabelle, Marsella, 1996.
31 N'Joe, Clichy, 1991.
32 Lola, Marsella, 1994.
33 Luc, Marsella, 1994.
34 Jean-Pierre Galland, Montpellier, 1990.
35 Baktha, Aix-en-Provence, 1994.
36 Fatima, Aix-en-Provence, 1994.
37 Karima, Aix-en-Provence, 1994.
38 Sami Bouajila, Cannes, 1995.
39 John Mathieson, Marsella, 1994.
40 Marie, París, 1995.
41 Benjamin Baltimore i Jim Jarmusch, Cannes, 1986.
42 Jim Jarmusch, Cannes, 1986.
43 Cathy, París, 1990.
44 Luc i Renaud, París, 1989.
45 Isabelle, Brussel·les, 1991.
46 Gérard i Gilberte Farnarier, Aix-en-Provence, 1994.
47 Jérôme i Germaine Farnarier, Marsella, 1990.
48 Germans, Saintes Maries de la Mer, 1996.
49 Isabelle i José, Cannes, 1986.
50 Liz i Eduardo, Saragosa, 1995.
51 Sèverine i Delphine, Dignes-les-Bains, 1988.
52 Jack i Paul, Montreal, 1991.
53 Isabelle i Audrey, Marsella, 1986.
54 Andrew i Màrius, Banyoles, 1993.
55 Parella, Cadaquès, 1998.
56 Mamounet, Marsella, 1995.
57 Karima i Leïla, Marsella, 1994.
58 Leïla i Karima, Marsella, 1994.
59 Jean-François Stevenin i Viviane Candas, Marsella, 1990.
60 Andrew i Maria José, Saragosa, 1995.
61 Màrius i Marc, Barcelona, 1994.
62 Miki Espuma i Manel Gausachs, L'Hospitalet, 1995.
63 Manel i Montse, Barcelona, 1994.
64 Karim Dridi i John Mathieson, Marsella, 1994.
65 Leïla, Baktha i Karima, Marsella, 1994.
66 Cathou, Paul i Aurelia, Aix-en-Provence, 1996.
67 Laurence, Boni i Luc, Marsella, 1994.
68 Emmanuelle i les seves germanes, Luberon, 1995.
69 Audrey, Isabelle i Andrew, Marsella, 1990.
70 Karima, Jamilla i Leïla, Marsella, 1994.
71 Nens, Banyoles, 1993.
72 Jamilla, Leïla, Fatima i Karima, Marsella, 1994.
73 Montse i les seves germanes, 1996.
74 Ambrosini, Rozanès, Bouajila i Maaskri, Cannes, 1995.

75 Nenes, Brussel·les, 1986.
76 Nens, Serinya, 1993.
77 Jamilla, Baktha, Karima, Fatima i Leïla, Marsella, 1994.
78 Miss Hawaiian Tropic, Cannes, 1986.
79 Músics, Cornellà del Terri, 1993.
80 Cinéma Opéra, Lió, 1990.

Christophe Farnarier
christophe.farnarier@gmail.com

Crédits de l'exposició:

LES GENS QUE J'AIME
Christophe Farnarier

Producció
MUSEU DEL CINEMA

Comissari
CHRISTOPHE FARNARIER

Coordinació
JORDI DORCA
JORDI PONS

Disseny
CRISTINA MASFERRER

Textos
INGRID GUARDIOLA
CHRISTOPHE FARNARIER

Còpia analògica de les fotografies
COPIALAB

Duplicat de les diapositives
VISUAL KORNER

Comunicació
JORDI DORCA

Muntatge expositiu
RAFEL D'ARQUER

Disseny del catàleg
ÀNGELA FARNARIER TRESSERRAS

Aquesta exposició està dedicada
a la memòria de Josep Juncà Busquets

Amb el suport de:
Diputació de Girona
Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya